

**Intensywna terapia, medycyna ratunkowa,
krew i przetaczanie krwi**

Wydanie pod redakcją
prof. dr. hab. med. Janusza Andresa
i prof. dr. hab. med. Ryszarda Gajdosza

Kraków
5–8 grudnia 2007 r.

Redakcja naukowa: prof. dr hab. med. Janusz Andres, prof. dr hab. med. Ryszard Gajdosz

Ośrodek Regionalny FEEA w Krakowie
31-501 Kraków, ul. M. Kopernika 17
tel./fax (12) 424-77-97, tel. 424-77-98
e-mail: msandres@cyf-kr.edu.pl

Autorzy dołożyli wszelkich starań, ażeby informacje dotyczące standardów klinicznych i dawek leków były zgodne z obowiązującą procedurą kliniczną. Jednakże ani autorzy, ani wydawca nie są odpowiedzialni za to, jak ewentualne błędy w tekście publikacji mogą wpływać na procedury kliniczne i leczenie schorzeń opisanych w niniejszej publikacji. Zastosowanie praktyk opisanych w publikacji w konkretnej sytuacji klinicznej leży w gestii i odpowiedzialności zawodowej lekarza. Trzeba również zaznaczyć, że w świecie postępu badań naukowych, zmian regulacji prawnych dotyczących terapii oraz efektów ubocznych leków Czytelnik jest zmuszony do skonfrontowania praktyki klinicznej w ww. informacjami. Niektóre leki i urządzenia medyczne opisane w publikacji nie posiadają bądź posiadają ograniczoną rejestrację medyczną w Polsce. Potwierdzenie faktu rejestracji leku bądź urządzenia medycznego stosowanego w terapii danego schorzenia leży w gestii lekarza opiekującego się pacjentem.

© Copyright by Authors, Kraków 2007

ISBN 978-83-60117-59-0

Przygotowanie do druku:

© FALL

ul. Garczyńskiego 2, 31-524 Kraków

tel. (12) 413-35-00, 294-15-28

www.fall.pl

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za zawartość merytoryczną artykułów.

CIEŻKIE ZAKAŻENIA WEWNĄTRZSZPITALNE W ODDZIALE INTENSYWNEJ TERAPII (HAP, VAP, SEPSA, WSTRZĄS SEPTYCZNY) – PREZENTACJA I ANALIZA PRZYPADKÓW KLINICZNYCH

RYSZARD GAJDOSZ

Zakład Ratownictwa Medycznego CM UJ.

Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii 5 WSzK w Krakowie

PRZYPADEK nr 1

SZPITALNE ZAPALENIE PŁUC (HAP).

Przypadek dotyczy chorego lat 58, operowanego w klinice chirurgicznej z powodu zatoru tętnicy krezkowej, u którego wykonano resekcję jelita cienkiego i części jelita grubego z powodu zmian martwiczych. W przebiegu pooperacyjnym wystąpiło ciężkie zapalenie płuc z powikłaniami ze strony innych układów. Wystąpiła konieczność leczenia w OIT, m.in. z wdrożeniem mechanicznej wentylacji płuc.

ZAGADNIENIA WARSZTATOWE:

1. Przebieg choroby chirurgicznej.
2. Przedstawienie dotychczasowego leczenia w klinice chirurgii.
3. Przyczyna zakażenia – zasady diagnostyki („poszukiwanie” źródeł zakażenia).
4. Postawienie rozpoznania.
5. Zasady leczenia podstawowego i wspomagającego.
6. Uzyskane wyniki.

PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA:

1. Przyczyny zapalenia płuc, czy można było uniknąć tego powikłania pooperacyjnego?
2. Czy przestrzegano zasad higienicznych i czystościowych?

3. Krytyczna ocena leczenia ogólnego po operacji (w tym płynoterapii).
4. Ocena antybiotykoterapii kooperacyjnej i antybiotykoterapii empirycznej, deeskalacyjnej. Wpływ tego leczenia na powstanie zakażenia.
5. Ocena diagnostyki mikrobiologicznej – czy była adekwatna?
6. Ocena wpływu stosowania wentylacji kontrolowanej na generowanie powikłań septycznych (np. VAP).
7. Ocena, czy uwzględniono wszystkie czynniki ryzyka powstania ciężkiego zakażenia?
8. Ocena wniosków końcowych.

PRZYPADEK nr 2

CIEŻKA SEPSA W PRZEBIEGU ŚPIĄCZKI HIPERGLIKEMICZNEJ

Przypadek zakażenia wewnątrzszpitalnego, przebiegającego z rozwinięciem się ciężkiej sepsy i niewydolnością wielonarządową u 18-letniej pacjentki, przyjętej do szpitala z powodu głębokiego stanu nieprzytomności. Stan nieprzytomności powstał na tle niezwykle ciężkiej ketonowej śpiączki hiperglikemicznej i na tle nierozpoznanej uprzednio cukrzycy typu młodzieńczego. Młoda chora przyjęta do OIT, po zatrzymaniu krążenia i uszkodzeniem OUN początkowo bez cech infekcji. Zakażenie powstało w trakcie hospitalizacji i koniecznego leczenia oddechem zastępczym.

ZAGADNIENIA WARSZTATOWE:

1. Przebieg choroby internistycznej i czynniki predysponujące do wystąpienia ciężkiego zakażenia u pacjentki bez poprzedniej infekcji.
2. Zasady diagnostyki („poszukiwanie”) zakażenia (kliniczne, laboratoryjne, obrazowe).
3. Czynniki sprzyjające zakażeniu i jego ekspansji.
4. Postawienie rozpoznania wstępnego i ostatecznego. Zasady szybkiej diagnostyki sepsy.
5. Zasady leczenia zakażenia.
6. Zasady leczenia podstawowego i uzupełniającego.
7. Podstawy teoretyczne i empiryczne leczenia białkiem C-aktywnym.
8. Uzyskany wynik zastosowanej terapii.

PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA

1. Określenie przyczyny zakażenia szpitalnego.
2. Czy można było uniknąć ciężkiego zakażenia u chorej bez czynnej infekcji przy przyjęciu do OIT?
3. Czy diagnostyka i zastosowane leczenie podstawowe było wystarczające?
4. Dyskusja nad zasadami kwalifikacji chorej do leczenia białkiem C-aktywnym, u której zasadnie przewiduje się niezwykle poważne (niepomyślne?) rokowanie.
5. Czy leczenie alternatywne jest możliwe w tym przypadku? – dyskusja i propozycje.
6. Wnioski – czy są postawione prawidłowo przez zespół terapeutyczny?

PRZYPADEK nr 3**WSTRZĄS SEPTYCZNY Z NIEWYDOLNOŚCIĄ WIELONARZĄDOWĄ**

Przypadek dotyczy 54-letniego pacjenta, leczonego w OIT z powodu objawów wstrząsowych. Objawy kliniczne obejmowały początkowo łagodne zapalenie oskrzeli, które następnie szybko pogłębiało swoją patologię, doprowadzając do niewydolności krążeniowo-oddechowej. Ostatecznie (już w OIT) rozpoznano wstrząs septyczny, pomimo braku identyfikacji bakteriologicznego czynnika sprawczego. Zastosowano empiryczną antybiotykoterapię kilkoma antybiotykami, oraz białkiem C-aktywnym. Uzyskano pomyślny wynik leczenia. Przypadek jest dobrym przykładem do szerokiej i krytycznej dyskusji w aspekcie poszukiwania i rozpoznania ciężkiego zakażenia oraz zastosowanego leczenia.

ZAGADNIENIA WARSZTATOWE

1. Przebieg choroby internistycznej, drogi szerzenia się patologii.
2. Określenie czynników predestynujących do wystąpienia niewydolności wielonarządowej i wstrząsu.
3. Zasady diagnostyki i identyfikacji zakażenia (kliniczne, bakteriologiczne, obrazowe).
4. Zasady wypracowania rozpoznania roboczego i ostatecznego.
5. Zasady podejmowania decyzji o wdrożeniu konkretnego leczenia.
6. Wyniki i wnioski.

PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA

1. Przyczyna zakażenia; czy można twierdzić, że w tym przypadku doszło do wstrząsu septycznego.
2. Krytyczne „spojrzenie” na sposób diagnostyki mikrobiologicznej i jej wyniki. Co mogło być powodem braku identyfikacji czynnika zakaźnego w całym przebiegu ciężkiej choroby (pobieranie materiału, transport, metodyka)?
3. Ustosunkowanie się do empirycznej antybiotykoterapii z użyciem wielu grup antybiotyków (karbapenemy, glikopeptydy, antybiotyki przeciwwirusowe itp.).
4. Ocena zasadności użycia białka C-aktywnego.
5. Ocena użyteczności (w aspekcie klinicznie rozpoznanego wstrząsu septycznego) antytrombiny III (AT III), świeżo mrożonego osocza (FFP) i leczenia dodatkowego.
6. Ocena wyników leczenia ex iuvantibus.
7. Czy na podstawie całokształtu obrazu klinicznego prawidłowo postawiono wnioski końcowe w aspekcie ciężkiej patologii i ciężkiego zakażenia szpitalnego?